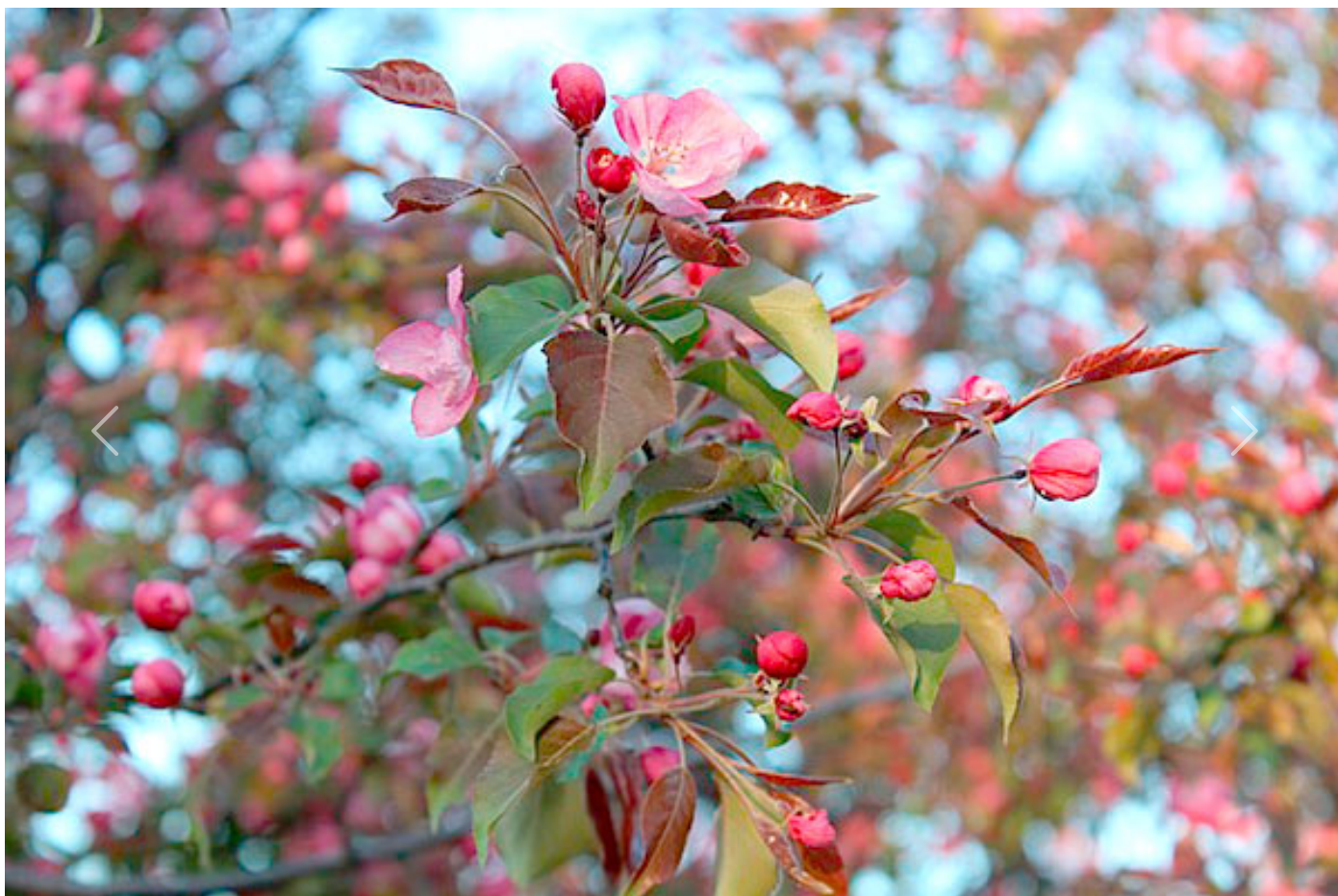

Агротехнички радови у воћњаку у априлу

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 07.04.2025 Брой: 4/2025

Očekuje se da će april biti obeležen neobično visokim temperaturama i sa tendencijom da očekivana prosečna mesečna temperatura u našoj zemlji ostane oko i iznad klimatske norme, bez obzira na predviđene padavine oko i ispod norme i niže temperaturne vrednosti tokom prve i na početku druge dekade meseca. Takođe su mogli kasni mrazevi na visokim zapadnim poljima i planinskim područjima.

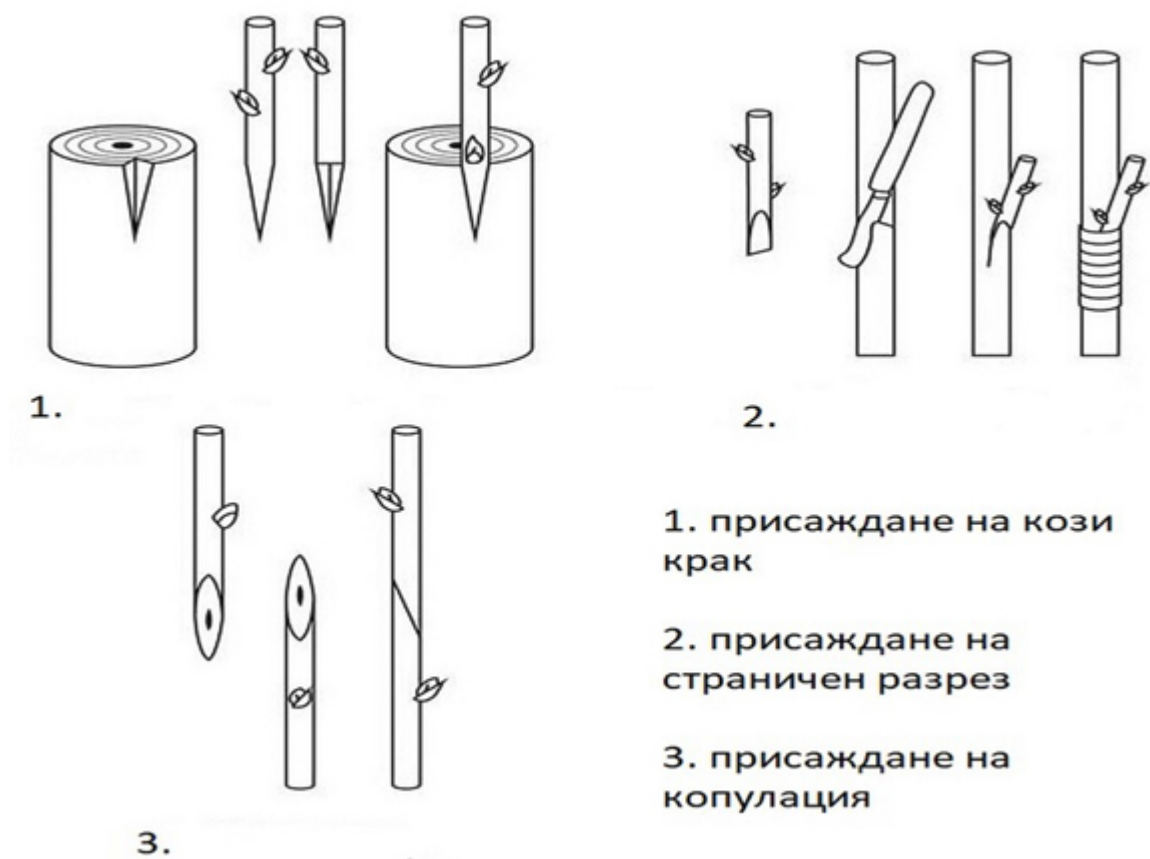
Na početku meseca predviđa se снег u Predbalkanu i planinskim područjima. Prosečna temperatura u aprilu će biti između 13 i 22 °C u većini regiona, 13-15 °C duž crnomorske obale i između -3 i 5 °C u planinama. Mesečna količina padavina za ravničarska područja će biti između 50 i 70 l/m², a u planinskim predelima - između 80 i 100 l/m². Tokom prve dekade meseca (7-10. april) očekuju se temperature oko 15-20 °C i više sunčanih sati. Oko 11-12. aprila očekuje se novi talas hladnoće, a između 11. i 15. aprila predviđene su

minimalne temperature do minus 2-3°C, sa povećanim rizikom od oštećenja cvetova i mladog zametka plodova voćaka, i oluje sa grmljavinom uglavnom preko planinskih područja, ali temperature će porasti i vreme će biti sunčano do podne. Poslednji prolećni mrazevi se očekuju na kraju dekade. Očekivane maksimalne temperature će biti između 22-25 °C. Do kraja druge dekade aprila, očekuje se da će prosečne mesečne temperature biti oko i iznad klimatske norme.

Tokom treće dekade aprila, očekuju se visoke temperature, čak i vrednosti iznad 27-30 °C. U prvoj polovini treće dekade, predviđena je povećana verovatnoća za grad.

U rasadnicima voćaka

Obrada zemljišta se vrši u gredicama, matičnjacima i rasadnicima. Kada mladi izdanci dostignu 20-25 cm, vrši se prvo okopavanje matičnih biljaka jabuke. Kalemljeni podloge oraha okopane u jesen se otkopavaju i divlji deo se seče na oko 0,5 cm iznad kalemljenog pupoljka. Svi izdanci koji niču iz podloge kalemljenih biljaka zasađenih u rasadnicima se pažljivo uklanjaju. Odlaganje ove prakse otežava razvoj izdanka iz kultivisanog pupoljka. Često je konkurencija izdanaka divljeg dela toliko jaka da pupoljak uopšte ne nikne.

Nastavlja se rad na kalemljenju reznica na podloge sa neuspelim očnim kalemovima.

U voćnjacima

Završava se rad na sadnji novih voćnjaka.

Završava se rad na popunjavanju mesta propalih stabala u mladim voćnjacima. U nedostatku padavina, sva novo zasađena stabla moraju se zalivati sa 20-30 dm³ vode u bazenu oko stabla.

Rad na formiranju krošanja stabala u novo zasađenim i mladim voćnjacima se bliži kraju. Uklanjaju se izdanci sa stabla u novo zasađenim voćnjacima. Na visini od 50-60 cm iznad površine zemljišta, uklanjaju se svi izdanci. Vrši se proređivanje dela nepotrebnih izdanaka u krošnjama mladih stabala. Vrši se pinciranje izdanaka u mladim voćnjacima.

Rezidba se vrši radi slabljenja rasta bujnih stabala jabuke i kruške. Preporučuje se za stabla na generativnim ili bujnim vegetativnim podlogama, formirana kao palmete.

Nastavlja se prekalemljavanje reznica u krošnjama odraslih stabala.

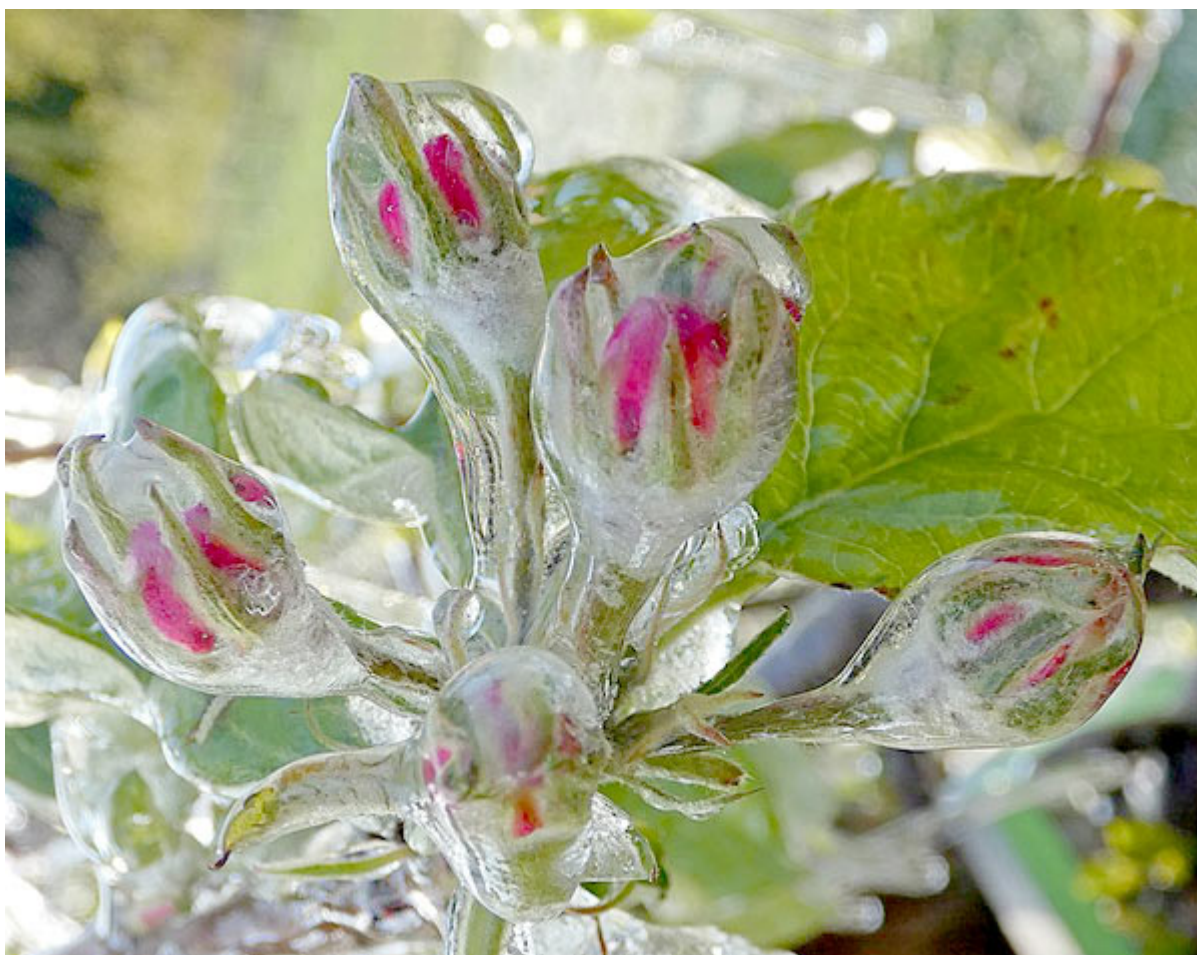
Vrši se proređivanje zametka plodova – kod jabuka, nekih sorti krušaka i breskvi.

Kako zaštititi voćke od smrzavanja?

Preduzimaju se mere za zaštitu biljaka od kasnih mrazeva. Kontrola se sastoji od zagrevanja, dimljenja i cirkulacije vazduha, navodnjavanja prskalicama iznad krošnje ili površinskog navodnjavanja, i hemijskih proizvoda.

Zagrevanje vazduha postiže se sagorevanjem goriva visoke energije – lož ulja, dizela, prirodnog gasa, starih automobilskih guma. Pale se jedan sat pre nego što temperatura padne na kritičnu tačku za biljke i vatra se održava do jednog sata posle izlaska sunca.

Za dimljenje se koriste posebne dimne sveće ili inertni materijali kao što su slama, piljevina, granje, treset. Raspoređuju se u male gomile u redovima na 30-60 m jedna od druge i na 5-6 m u redu. Potrebno je oko 100 kg zapaljivog materijala raspoređenog u 10 gomila po 0,1 ha (dekaru).

Kod navodnjavanja prskalicama iznad krošnje koristi se svojstvo vode da oslobađa toplotu pri smrzavanju, i navodnjavanjem voćnjaka povećavaju se toplotna provodljivost i radijacija zemljišta, usled čega se temperatura vazduha podiže za 2-3 °C.

Da bi se sprečila kristalizacija ćelijske vode u pupoljcima i zaštitilo od temperatura ispod nule, možete koristiti proizvode na bazi polimera i kopolimera, kao što je Scudo Therm (1-2 l/100 l vode) ili neki drugi proizvod.

Preventivno ili u slučaju smrzavanja cvetnih pupoljaka i cvetova, da bi se stimulisalo cvetanje, ako su voćne vrste još uvek u ovoj fazi razvoja, mogu se snabdeti folijarnom primenom tečnog đubriva specijalizovanog za upotrebu tokom cvetanja - Cynoyl Z Special, ERT 23 plus, Archer OsmoCare ili giberelinske kiseline.

U ravničarskim i toplijim regionima, ako se međuredovi ne seju sa ljuljem i belom detelinom, vrši se druga, plića obrada zemljišta i, ako nije urađeno u martu, primenjuje se azotno đubrivo.

U slučaju suše, vrši se navodnjavanje. Vlažnost zemljišta u voćnjacima tokom perioda cvetanja i formiranja zametka plodova ne sme pasti ispod 70% poljskog vodnog kapaciteta.

Pčelinje zajednice se premeštaju iz već ocvetanih voćnjaka u one sa intenzivnim cvetanjem.

U zasadima jagode

Završava se popunjavanje praznih mesta u površinama zasađenim u jesen (uglavnom u višim regionima).

Počinje sadnja sadnog materijala jagode bez virusa uskladištenog u hladnjačama na gredicama prekrivenim perforiranom crnom polietilenskom folijom.

Biljke se sade tako da pupoljci blago strše iznad površine, bez ikakvog rizika da će na početku vegetacije biti prekriveni folijom. Pre sadnje, korenike sadnica se umoče u kašu od stajskog đubriva, zemlje i vode. Ako su korenike osušene, vrhovi im se odseku.

Nove površine jagode zasađene na crnoj polietilenskoj foliji moraju se navodnjavati prskalicama kako bi se obezbedilo prihvatanje.

Stari zasadi se obrađuju i, ako nisu đubreni u martu, prethodno se vrši đubrenje. Po potrebi, zasadi se navodnjavaju.

Za mulčiranje zemljišta ispod cvetnih stapki i za zaštitu plodova od kontaminacije u zasadima podignutim bez crne polietilenske folije, doprema se oko 400-500 kg slame po dekaru. Pre toga, zasadi se navodnjavaju. Zemljište oko biljaka se prekriva sa oko 10 cm slame. Mulčiranje se vrši pred kraj masovnog cvetanja.

Zemljište u objektima zaštićenog gajenja se obrađuje i navodnjava po potrebi.

Do sredine aprila, беру se poslednji plodovi jagode iz grejanih staklenika. Počinje berba plodova jagode iz negrejanih (solarnih) staklenika i tunela. Kasnije počinje i poljska berba. Staklenici i tuneli se redovno provetravaju. U njima se održava potrebna temperatura za pravovremeno dozrevanje plodova. Na toplijim lokalitetima i u ranije zasađenim zasadima, pljeve koje su nicale u otvorima se pljevi. Pljevljenje se vrši veoma pažljivo kako se ne bi iščupale još uvek dobro neukorenjene biljke.

U zasadima maline

Završava se popunjavanje praznih mesta i sadnja novih površina. Vrš se obrada zemljišta kako bi zemljište bilo rastresito i bez korova i da bi se đubriva ugradila. Pred kraj meseca, vrši se prihrana sa 10-12 kg amonijum nitrata ili istom količinom drugog azotnog đubriva. U slučaju suše, vrši se navodnjavanje.

U zasadima cr